

Vastaus kirjalliseen kysymykseen sotilaspoikien ja lottatyttöjen kuntoutuspalveluista

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Marko Kilven /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 574/2022 vp:

Mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä, että kotirintamalla sotien aikana toimineet sotilaspojat ja lottatyöt saavat tarvitsemiaan kuntoutuspalveluita?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Valtioneuvosto on linjannut, että sotainvalidien ja rintamaveteraanien erityisetuksiin oikeutettujen piiriä ei ole enää tarkoituksenmukaista – yli 70 vuotta sotien päättymisestä – laajentaa uusille ryhmille. Tällaisia ryhmiä ovat varsinaisiin sotatoimiin osallistuneiden sotainvalidien ja rintamaveteraanien ohella kotirintamalla erilaisissa tehtävissä toimineet, kuten sotilaspojat ja lottatyöt, kotirintamanaiset, eräissä sotaan läheisesti liittyneissä tehtävissä toimineet sekä lisäksi sotalapset, sotasiirtolaiset ja kotinsa menettäneet sekä sotien siviiliuhrien omaiset. Etuuksien laajentamiskysymyksiä muihin sotien aikana eläneisiin väestöryhmiin on selvitetty eri työryhmissä sekä käsitelty useissa kirjallisten kysymysten vastauksissa. Sotilaspojat ja lottatyöt ovat osa Suomen viime sotiin liittyvien ryhmien kokonaisuutta. Kaikki eri ryhmät rintamalla ja kotirintamalla ovat tehneet arvokasta työtä isänmaan hyväksi.

Sotilaspoikien ja lottatyttöjen keski-ikä on yli 90 vuotta, joten he kuuluvat ikääntyneiden henkilöiden joukkoon. Ikääntyneiden kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon ja palvelujen kanssa toiminnallisen kokonaisuuden, jossa huomioidaan myös liikkuminen, ravitsemus, uni sekä sosiaalinen ja fyysinen asuinympäristö. Marinin hallitusohjelman mukaisesti on laadittu poikkihallinnollinen ikäohjelma, jossa on laajasti ennaltaehkäiseviä toimia iäkkäiden toimintakyvyn ylläpitämiseen ja parantamiseen. Vanhuspalvelulain uudistamisen yhteydessä vuonna 2020 on säädetty muun muassa RAI-arviointivälineistön valtakunnallisesta käyttöön otosta 1.4.2023. Iäkkäiden ihmisten palvelutarve arvioidaan RAI-arviointimittariston avulla ja tarpeen mukaan kuntoutustarpeen arvioimiseksi hyödynnetään myös muita arviointivälineitä. Arvioinnissa korostuu kuntoutuksen oikea-aikaisuus ja parhaan mahdollisen kuntoutuskokonaisuuden muodostaminen asiakkaan tilanteeseen eri toimijoiden yhteistyöllä. Arviointivälineistö on jo nykyisin laajalti käytössä.

lääkkäiden henkilöiden palvelujen lakiuudistuksen toisessa vaiheessa parannetaan erityisesti kotiin annettavia palveluja ja asumispalveluja. Uudistus tulee pääsääntöisesti voimaan 1.1.2023 yhtä aikaa sosiaali- ja terveystieteiden palveluiden järjestämisen rakenneuudistuksen kanssa. Säännökset muun muassa kotihoidon järjestämisestä vuorokauden ajasta riippumatta ja kotikäyntien toteuttamisesta sekä kotihoidon riittävyyden turvaamisesta tulevat voimaan 1.1.2023. Kotihoidon uudistamista jatketaan edelleen myös sosiaali- ja terveysministeriön hankerahoituksella. Toimiva kotihoito rakentuu kolmen peruspilarin varaan: kotihoitoa on tarvittaessa oltava saatavilla kaikkina vuorokauden aikoina ja jokaisena viikonpäivänä, työn tulee olla kuntouttavaa ja siinä on hyödynnettävä kuntouttavia toimintamalleja, kuten kotikuntoutus, ja äkillisiä ja kiireellisiä tilanteita varten tulee olla määriteltynä akuuttitilanteiden toimintamalli, esimerkiksi mahdollisuus lääketieteellisiin palveluihin ja konsultaatioihin. Näitä palveluja täydentävät eri järjestöjen ryhmät, kerhot ja vertais-tuki. Näillä toimilla mahdollistetaan myös sotilaspoikien ja lottatyttöjen hyvä hoito ja kuntoutus.

Helsingissä 25.11.2022

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru